

Stephen Leacock novellák

(Karinthy Frigyes fordításai)

TARTALOM

Egy magányos lélek fejlődése - Rosszcsirkeff Mária emlékiratai
(Eredeti rosszból jóra fordítve)

A rejtély titka
avagy Megőrülve a tébolytól
avagy Nyomozom a detektívet

Q, a pszichofizikai pfenomén a kipszámíthatatlan
hiperpszikológia pszenzációs pszamárságairól

Egy magányos lélek fejlődése - Rosszcsirkeff Mária emlékiratai (Eredeti rosszból jóra fordítve)

(Sorrow of a Super Soul)

Szoktál-e tulajdon arcodba nézni a tükörből?

Nem?! Csodálom. Én szoktam.

Néha órákig állok a tükör előtt, és kémlelem az arcom. Felfelé fordítom, és úgy vizsgálom, mélyen, behatóan. Néha egészen megfordítom, a kezeimre állok, és úgy nézem. Megpróbálom megfejteni, mit jelent. Úgy néz vissza rám, nagy, dióbarna szemeivel, mintha... igen, mintha ismerne... és beszélni akarna hozzám...

Miért is születtem?

Nem tudom.

Naponta ezerszer kérdezem az arcom, de ő nem felel.

Sokszor, ha valaki átmegy a szobámon - Nyivuska, a szobaleányom, vagy Móric, az inas -, s látják, ahogy a tükörmásommal beszélgetek, azt gondolják, hogy eszelős vagyok. Mi az hogy eszelős?... Sült bolond.

Pedig... csakugyan...

Néha a pamlagra vetem magam, és arcomat a vánkосokba temetem.

Tizenhét éves vagyok.

Leszek-e valaha hetvenhét? Ó... Leszek-e hatvanhét?... Vagy negyvennyolc?... Hatvanhétbe kiegyeznék, de a negyvennyolcból nem engedek.

De feltéve, hogy mindkettő leszek - lehetek-e ugyanakkor tizenhét is?...

Nem tudok felelni magamnak...

Néha felriadok álmomból, s arra gondolok, hogy miért nem jut semmi az eszembe.

Másnap

Virágot hoztam a szobámba. A mezőn találtam, a patak partján.

Álmodozva ringott hosszú szárán.

Tudom a nevét. Csupszvojskjának hívják. Szeretem a neveket.

Föléje hajoltam, és beszéltem hozzá. Megkérdeztem tőle, fogok-e valaha szeretni? Azt felelte, hogy tya ja, kérem, mit tudom én.

Hazafelé jövet egy fokhagyma előtt mentem el.

Az úton feküdt, keresztbe.

Valaki rálépett, eltörte a szárát... Hogy fájhatott neki!... Keblembe rejtettem. Egész éjjel párnám alatt feküdt.

További másnap

Szívem szerelemért eped! Hogy lehet az, hogy nem szeretek senkit?

Megpróbáltam, de nem ment. Atyám - Ivan Ivano Ivanov Ivanovits - oly erős és jóságos, és mégsem tudom szeretni. Anyám, Katno Katosa Katoso Katosovna, inkább kicsi és komisz, mégis, őt sem nem tudom szeretni. És a fivérem, Dim Dimi Dimit Dimitiririvicsiff, se őtet se nem tudom szeretni.

De ó, Alexics Alexevics!

Nem, nem, őt se. Mégis, hozzá kell mennem feleségül. Már az esküvő napját is kitűzték. Mához egy hónapra. Egy hónap. Harminc nap. Miért nem szeretem Alexevicset? Nagy és erős. Katona, cári testőr, Komanoff Miklós embere, mégis se nem.

Másnap után

Börtönben tartanak engem, atyám, Ivanov Ivanovits és anyám (hirtelen nem jut eszembe a neve), és a többiek, mind...

Megfulladok... levegőt!...

Nem engednek...

Minden percben, amikor öngyilkosságot akarok elkövetni, megakadályoznak... Nincs rá eset, hogy hagynának.

Az éccaka megint akartam.

Egy kancsó sósavat csempészttem hálószekrényemre.

Reggel még ott volt.

És én éltem.

Nem hagyják meg az embernek még azt a kis vízbe ugrást se, amihez mindenkinek joga van.

Miért?

Nem tudom. Hiába kérdem a fákat és a csillagokat - hogy hát én már sohase löhetem főbe magamat vízpuskával?

Ők nem felelnek.

És mégis - szabad, szabad akarok lenni, mint a kismadár!... a legkisebb madár!

De ezek azt akarják, hogy ebédeljek.

Tegnap is belém kényszerítettek egy cseresznyét.

Utálat! Utálat! Utálat!

Tegnapelőtt

Egy szegény kis káposztát találtam az útszélén.

Rossz gyermekek kövekkel dobálták.

Már halott volt, amikor felemeltem.

Mellette egy tyúktojás feküdt.

Az is halott volt.
Ó, hogy sírtam!...

Hajnalban

Hogy dobog a szívem. Egy Férfi ment el mellettem. Egy FÉRFI.
Az ablakon át láttam. Ment, ment kifelé, egyenesen, a mezőre.
Milyen szép volt! Nem olyan magas, mint Alex - nem, nem!... alacsony és kerek... mint... az a szép káposzta... amint holtan találtam múlt héten...
Sárga kabát volt rajta, bot volt a kezében, állvány a hátán, és szájából hosszú szárú pipa csüngött ki, és az arca nem volt durva és piros, hanem szelíd és szép, mint a hold mosolya.
Szeretem?... Nem tudom. Még nem. A szerelem gyenge virág - nem lehet őt kényszeríteni.
Mikor ablakom előtt ment el, kihajoltam, és rózsabimbót dobtam neki.
De nem vette észre.
Aztán egy szappant és egy fogkefét dobtam utána, de nem találtam el, és ő továbbment.

Hajnal előtt

A Szerelem eljött életembe, betölti, csaknem szétrepeszti. Láttam őt megint. Beszéltem vele.
A folyóparton ült, háromlábú széken. Ott ült - milyen erős és hatalmas volt, a székhez képest!
Előtte állvány - festett valamit. Megszólítottam.
Tudom a nevét.
A neve... Hogy dobog a szívem, most, hogy le kell írni... nem, nem, csak suttogni hallom... suttogni... Otto Pinkelspiel!
Nem gyönyörű név? Ah!
És hogy festett... hogy festett a vászonra... színeket, vöröset, fehérét, kéket... összevissza, minden irányban...
Bámulva néztem őt.
Ösztönszerűen megszólítottam:
- Mit fest? Angyalt?
- Nem - felelte -, tehenet.
Jobban odanéztam, és láttam, hogy csakugyan egy tehen.
Egyenesen a szemébe néztem.
- Ez maradjon a kettőnk titka! - szóltam. - Senki se tudjon róla!
És már tudtam, hogy szeretem.

Egy héttel később

Minden reggel lemegyek Ottóhoz a mezőre.

Ül és fest, és én mellette ülök, térdemen átkulcsolom a kezem, és beszélek hozzá. Elmondok neki mindent, amire gondolok, amit olvasok, amit tudok, amit érzek, amit nem tudok, amit nem érzek.

Azzal a távolba néző tekintettel figyel rám, amit úgy megszerettem. Néha azt hiszem, nem is hallja, amit mondok. Ő ért engem.

Csodálatosan össze van hangolva a lelkünk.

Egymást inspiráljuk.

Ottó a mesterem. Én az ő tanítványa vagyok.

Tegnap megkérdeztem tőle, hogy Hegel, vagy Schlegel, vagy Whegel képviseli az igazi világ-szemléletet.

Azt felelte, tudja a macska.

Ottó! Én Ottóm!

Ma

Ottó hozzám ért!

Hideg borzongás fut végig a hátamon.

Mögötte álltam, és ahogy beszéltünk, a napernyőm vége hozzáért a köpenye legalsó gombjához.

Mintha tüzes vassal érintettek volna.

Holnap bemutatom Ottót atyámnak.

De ma nem tudok másra gondolni, csak erre az érintésre.

Holnap

Ottó atyámat is megérintette... Tíz rubel erejéig... de atyámat, úgy látszik, kellemetlenül érintette. Atyám dühöng. Nem értem, miért.

Elhoztam Ottót házukba. Beszélt atyámmal. Együtt ültek este. És atyám ma haragos. Azt mondja, Ottó megvágta őtet.

- Hol?!... Nem látom.

De Ottót eltiltották a háztól, és most már csak a mezőn láthatom.

Maholnap

Ottó ma emléket kért tőlem

Hajtűmet ajánlottam fel neki. De azt mondta, nem. Inkább a gyémántcsatomat vette el övemről.

Kitaláltam a gondolatát.

Azt akarta jelképezni, hogy én gyémántonál is többet érek neki.

Ma reggel

Tegnap Ottó újabb emléket kért tőlem. Aranyláncomat adtam neki, és azt ajánlottam, hogy törjük ketté, s mindketten őrizzük meg a két felét.

De Ottó azt mondta, nem. Olvastam lelkében. Erőszakot tenne szerelmünkön ez a törés.

Ő magánál tartja mindkettőnk számára. Töretlen marad, mint a mi szerelmünk.

Nem gyönyörű gondolat?

Ottó mostanában sokat tűnődik. Mindenfélére gondol.

Ma azt kérdezte, van-e még egy ilyen láncom.

Holnap este

Ma elvittem neki a másik láncot.

Szemei szerelmesen felragyogtak, mikor meglátta.

Adott helyette cserébe egy rézgarast. Szerelmünk olyan tiszta lesz, mint az arany, és olyan erős, mint a réz.

Nem csudaszép ez?

Később

Úgy félek, hogy Alex visszatér.

Félek, Ottó megöli őt, ha visszatér. Ottó olyan nyugodt és csendes - rettentő elgondolni, milyen lehet, mikor nem ilyen.

Korábban

Beszéltem Ottónak Alexről. Elmondtam, hogy Alex katona, hogy a cár testőre, s hogy el vagyunk jegyezve. Eleinte Ottó alig akart meghallgatni. Félt, hogy az indulata erősebb lesz nála, s kezdte összecsomagolni az állványt.

Aztán elmondtam neki, hogy Alex egy ideig még nem jön haza. Erre kicsit nyugodtabb lett.

Könyörögtem neki, hogy ne ölje meg Alexet - ne ölje meg, a kedvemért! Megígérte!

Valamelyik nap

Atyám levelet kapott Alextől. Két hét múlva érkezik. Érkezését követő napon megtartjuk az esküvőt.

Még két hetem van Ottót szeretni.

Szerelmünk tökéletes. Szeretnék meghalni. Tegnap este olyan boldog voltam, nem bírtam magammal, megint megpróbáltam az öngyilkosságot. Olyan ízé, hogy mondják csak, snájdomb volt rá - hogyisne, hiszen már tudom, mi a boldog szerelem, ihaj, evoé! Egy doboz puskaport tettem az éjjeliszekrényre. Sértetlenül ébredtem fel. Tudom, mit jelent ez. Azt jelenti, hogy Ottóval együtt kell meghalnunk. Meg fogom neki mondani.

Később

Megmondtam Ottónak, hogy meg kell ölnünk magunkat, mivel szerelmünk oly tökéletes, hogy ezzel elvesztettük az élethez való jogunkat.

Olyan különösen nézett rám...

Aztán azt ajánlotta, hogy én öljem meg magam, ő pedig el fog sorvadni a sírom mellett.

Nem tudom elfogadni ezt az áldozatot...

Inkább azt proponáltam neki, hogy akassza fel magát egy fűzfára, majd én segítek.

Azt mondta, erről lehet beszélni, majd átgondolja a dolgot. Esetleg, gondoltam, agyon is löheti magát. Odaadtam neki atyám gyöngyházveretű pisztolyát. Mily hálásan nézett reám, mikor elvette tőlem!...

Másnap

Miért tesz úgy Ottó, mintha el akarna kerülni? Ma elvitte festőállványát a mező túlsó végébe. A kukoricagőré mögé bújt. Először nem is láttam meg. Azt gondoltam, felakasztotta magát. De később ő mondta, hogy nem. Nem tudott kötelet szerezni. Azt is mondta, főbe akarta lőni magát. De nem találta el a fejét.

Öt nappal később

Nem fogunk meghalni. Élni fogunk, és örökké szeretni fogjuk egymást. Elmegyünk, együtt, szabadon, ki a nagyvilágba!... Mily boldog vagyok!

Ottó megszöktet engem.

Mire Alex megérkezik, mi már messze leszünk - messze, távol idegenben.

Megmondtam neki, hogy együtt, kéz-kézbe indulunk neki a világnak - dacolva mindenkivel, üres kezekkel, teli szívvel! Megmondtam neki, hogy szabadító lovagom lesz, üdvözítőm és megváltóm!

Ottó azt mondta, hogy jó.

Beleegyezett. Csak annyit jegyzett meg, hogy azért nem kell üres kézzel menni. Nem tudom, hogy gondolja ő ezt, de én megbízom benne, és engedelmeskedem az én uramnak. Ő már megtett minden előkészületet.

Minden reggel viszek neki valamit a mezőre a holmimból, odaadom az én kóbor lovagomnak, és ő mindent bevisz a szállodába, ahol lakik.

Múlt héten az ékszerdobozomat csempészttem ki, és tegnap az ő kérésére kivettem a bankból a készpénzemet is, és átadtam az én megváltó üdvösségemnek.

Ma közölte velem, hogy útközben szükségünk lesz néhány emléktárgyra apámtól és anyámtól, amiről eszünkbe jussanak. Ma éjszaka el fogom lopni apám aranyóráját. Ó, én hős Tankrédom! Mily gyengéden ügyel minden gondolatomra!

Másnap

Miden kész. Holnap találkozom Ottóval a mezőn, az aranyóra és a többi tárgy nálam van.
Holnap éjjel együtt szökünk meg. A kert kiskapuján megyek le, és Ottó ott lesz, és vár rám.
Ma körüljártam a házat és a kertet, és búcsúzkodtam. Elbúcsúztam a fokhagymáktól és a madaraktól és a méhektől.
Holnap mindenen túl leszünk.

Másnap este

Hogy mondjam el, mi történt? Lelkem gyökeréig fel vagyok dúlva.
Amitől tartottam, bekövetkezett. Hogy élhessek tovább?
Alex megérkezett. Ő és Ottó megverekedtek.
Ó, istenem, rettenetes volt.
Ott álltam Ottóval a mező közepén. Éppen az órát adtam át neki, és ezzel együtt lelkemet és szívemet és szerelmemet.
Ahogy ott álltunk, egyszerre csak látom, hogy jön a fűvön át Alex, és egyenesen felénk tart.
Milyen magas és katonás volt! Átvillant lelkemen a gondolat, hogy mily szörnyű hidegen, mozdulatlanul feküdne itt, ha Ottó megölné őt.
- Menj, Ottó - kiáltottam -, menj, ne öld meg őt!
Ottó felpillantott, és meglátta Alexet. Rám nézett, és a tekintetéből kimondhatatlan mélység sugárzott felém.
Aztán, kizárólag miattam, elszaladt. Mily nemes lélek! Hősi szív - volt bátorsága hozzá, nem adni át magát méltó haragja kitörésének!
De Alex utolérte.
És a folyóparton megkezdődött az élethalálharc. Rettenetes volt nézni őket! Mily ádázak a férfiak!
Én csak álltam, és kezeimet tördeltem, és könnyörgő tekintettel néztem őket.
Először Alex ragadta meg Ottót a nadrágtartójánál fogva, és körös-körül forgatta a levegőben. Láttam Ottó arcát egy pillanatra, mikor éppen felém tartotta forgás közben, mint mikor a keringő nap felbukik a láthatáron - ugyanaz a rémes bátorság tükröződött vonásain, amivel szaladni kezdett. De nem sokáig élvezhettem, mert Alex tovább pörgette őt, egészen addig, míg a nadrágtartó el nem szakadt, s az én kóbor lovagom a fűbe repült, szárnyas angyal gyanánt.
Ez volt a küzdelem első szakasza.
Azután Alex Ottó mögé állt, és hátulról rugdalta őtet, ahogy ott feküdt. Egy darabig így harcoltak most. Ez volt a küzdelem második szakasza. Azután jött a harmadik, a legborzasztóbb. Alex felkapta a festőállványt, s a festményt Ottó fejéhez vagdalta. A festmény beszakadt, s először dicsfény, majd gallérszerű körben vette körül Ottó szenvedő arcát. Ezután Alex felkapta Ottót a képpel együtt, a nyakánál fogva, és behajította a folyóba.
És most úszott!

Az én szabadítóm!...

Az én lovagom!

Még láttam felfelé fordított tekintetét, ahogy csendesen ringatták a hullámok, lefelé, messze... Mély lemondás tükröződött vonásain.

Ezután Alex odajött hozzám, karjaiba kapott, és úgy vitt keresztül a mezőn - pfuj, milyen magas és erős! -, és olyasmit mekegett, hogy ő szeret engem, és hogy holnaptól megvéd a kísértésektől. Így vitt be a házba, és ott vártak bennünket atyám és anyám. És holnap Alex felesége leszek. Ő visszahozta a szállodából a pénzemet meg az ékszereimet is, és a gyémántos csatomat is visszacsatolta az övemre.

Hogy viselem el? Alex Pétervárra visz, ahol kastélyt vásárolt Proszpekten, ott fogunk lakni, és gazdagok leszünk, és bemutatnak az udvarnál a cárnak és a cár feleségének. Ó, mily szörnyűség!

És én csak Ottó arcát látom magam előtt, ahogy úszik lefelé a folyón, nyaka körül a képerettel... A folyó leviszi őt a Dnyeperig, a Dnyeperen át, a Bugon át, a Volgán át a Káspi-tengerig. De a Káspi-tengertől nincsen kiút, mert arról tanultam, hogy nem közlekedik a többi tengerrel, és Ottó körös-körül, körös-körül úszik ott, a part mellett, megállás nélkül... szüntelen... örökké... mindörökké...

Irtózatos!

A rejtély titka
avagy Megőrülve a tébolytól
avagy Nyomozom a detektívet
(Maddened by Mystery)

A Nagy Detektív írószobájában ült. Hosszú, zöld köpeny volt rajta, a köpenyen, gombostűvel odaerősítve, fél tucat titkos urat.

Három-négy pár álszakáll függött mögötte, a szakálltartóra aggatva.

Kék pápaszem, autótülök és néhány messzelátó, karnyújtásnyira, hogy mindig kéznél legyenek.

Fél perc alatt át tudott öltözni ilyenformán.

Oldalt egy széken három deci kokain, egy tör, két liter kloroform.

Vonásai tökéletesen leplezték gondolatait.

Titkosírások heverték előtte az asztalon. A Nagy Detektív egymás után tépte fel a borítékokat, megfejtette őket, és a titkosírások számára fenntartott papírkosárba hajigálta, percenként többször.

Kopogtak.

A Nagy Detektív pillanat alatt balerinának öltözött át, fekete álszakállt ragasztott, aztán kiszólt:

- Szabad!

A titkár lépet be.

- Ha! - kiáltott a detektív. - Ön az!

Gyorsan ledobta az álruhát.

- Főnök úr - szólt a fiatalember izgatottan -, rejtély történt.

- Ha! - bólintott a Nagy Detektív, felragyogó szemmel. - De remélem, olyan, mellyel szemben tehetetlenül áll a kontinens egyesített rendőrsége?

- Parancsára, teljességgel tehetetlenek. Több rendőrfőnök öngyilkosságot követett el.

- Úgy. S vajon a rejtélyes bűntény páratlan-e a maga nemében, miszerint hasonló eset nem fordult elő a londoni rendőrség évkönyveiben?

- Parancsára, igenis.

- S felteszem, hogy olyan személyiségek vannak érdekelve, akiknek nevét csak gondos szájöblögetés után meri ajkára venni az ügyel kapcsolatban?

- Úgy van.

- Úgy veszem ki szavaiból, hogy a legmagasabb diplomácia képviselői szerint beláthatatlan következményei lehetnek a dolognak, elannyira, hogyha nem találjuk meg a rejtély kulcsát, percek kérdése csak, hogy Anglia kénytelen hadat üzeni Európa kapcsolt államainak.

A hú titkár bólintott.

- S végre - folytatta a Nagy Detektív -, felteszem, hogy fényes nappal követték el a rejtélyt, például az Angol Bank bejárata előtt vagy a Főrendiház ruhatárában, a rendőrség szeme láttára?

- Minden rendben van, főnök úr. A rejtély betartotta az összes feltételeket.

- Jó! Vegye fel ezt az álruhát, kapja magára ezt a barna álszakállt, és beszéljen.

A titkár gyorsan beleugrott egy előkészített püspöki reverendába, majd előredőlve súgta a Nagy Detektív fülébe:

- Württemberg herceget elrabolták.

A Nagy Detektív úgy ugrott fel karszékéből, mintha alulról megrúgták volna.

Elrabolt herceg! Egy Bourbon! Európa egyik legrégibb családja! Ez valóban neki való rejtély volt, az ő analitikus módszere számára kiagyálva.

Villámgyorsan működni kezdett.

- Megálljunk csak! - kiáltott. - Honnan tudja ön ezt?

A titkár táviratot nyújtott át szótlanul. A párizsi rendőrprefektus távirata volt. Ez állt rajta: „Württemberg herceget ellopták. Tettes London felé tart. Okvetlenül szükségünk van rá a kiállítás megnyitó ünnepére. Ezer font jutalom.”

Tehát íme! a herceget ellopták, ugyanakkor, mikor a kiállítás a legnagyobb politikai események központjába helyezte személyét.

A Nagy Detektívnél gondolkodni és cselekedni éppúgy egy pillanat műve volt, mint cselekedni és gondolkodni. Olyan gyakorlata volt abban, hogy úgyszólván egyszerre csinálta mind a kettőt.

- Azonnal sürgönyözzön Párizsba: kérjük a herceg személyleírását.

A hű titkár néhány szem purgót vett be, meghajtotta magát és eltűnt.

Ugyanakkor gyenge kaparászás volt hallható az ajtó felől.

Látogató érkezett. Óvatosan, négykézláb lépett a szobába. Fejére és vállaira szenescsöbröt borított, hogy a figyelmet magáról elterelje.

A szoba közepére mászott.

Azután felállt.

Szent Isten!

Anglia miniszterelnöke állt a Nagy Detektív előtt.

- Ön az! - ennyit mondott az N. D.

- Én - vallotta be pirulva a miniszterelnök, nyakkendője csücskét harapdálva zavarában.

- A württembergi herceg ügyében?

A kancellár rámeredt.

- Honnan tudja?

A Nagy Detektív rejtelmesen mosolygott negyedik számú álszakállába.

- Nos, hát igen - kezdte a kancellár. - Nem tűnök semmiféle titkolódzást. Érdekelve vagyok, súlyosan érdekelve. Kutassa fel az ellopott herceget, küldje Párizsba, s én megtetézem a kitűzött jutalmat ötszáz fonttal, tekintve a jótékony célt. De jól vigyázzon - tette hozzá, miközben elhagyta a helyiséget, rendbe hozta áruházát -, a tettesek meg ne próbálják nyírni a farkát!

Úgy tehát! Megnyírni a farkát! A Nagy Detektív agyában forni kezdtek a gondolatok. Tehát összeesküvésről van szó.

Újabb kaparászás az ajtón.

Újabb látogató érkezett. Ki se kellett nyitni az ajtót, a kulcslyukon mászott be, kígyózva hosszú, vörös burkolatában. Cikkcakk vonalban végigmászott a falon, a szőnyegen, az íróasztal előtt felegyenesedett.

Szent Isten!

A canterburyi érsek!

- Kérem szentségedet, üljön le! - mondta udvariasan a Nagy Detektív. - Üljön le, vagy feküdjön le, ahogy jólesik, csak ne fárassza magát ezzel az állással.

Az érsek gyorsan kibújt a krokodilbőrből, a szakálltartóra dobta, s fáradtan sóhajtott fel.

- A württembergi herceg ügyében van szerencsém, ha nem csalódom?

Az érsek ámulva tekergett. Varázslat volt ez?

- Igen - vallotta be végre. - Nagy dolgok forognak kockán. Csak azért jöttem, hogy megmondjam: a nővérem okvetlenül beszélni akar önnel. Idejön, még ma. Minden ezen múlik, egész vagyona. Vissza kell küldenie Párizsba a herceget, különben mindannyian tönkremegyünk.

A hercegérsek gyorsan felhúzta a krokodilbőrt, lefeküdt a földre, és tekeregve kimászott az ablakon, közben dorombolva és nyávogva, mert a krokodil mégis feltűnő volt.

A nagy Detektív részvétellel nézett utána. - Tehát Dashleigh hercegnőről van szó! - mormogta a fülén keresztül. Bármennyire jártas volt arisztokrata körökben, ezúttal úgy érezte, szokatlanul bonyolult ármányok hálózataiba került.

Az ajtót erősen verték kívülről. Gróf Dashleigh hercegnő lépett be. Bundájába burkolódzva, feje búbjától talpa hegyéig.

Anglia legszebb asszonya volt a herceg-grófnő. Ellentmondást nem tűrő léptekkel sietett a szoba közepére. Megragadott egy széket, háromszor megforgatta a levegőben, letette és ráült. Mindig ilyen gögös volt!

Közben másik kezével lekapta gyémánttíráját, s a gyémánttíra-tartóra hajította könnyedén, míg a gyöngynyaklánc-tartón gyöngy nyakláncát helyezte el.

- A württembergi herceg, ha nem csalódom... - kezdte a Nagy Detektív.

- Igen, undok kis dög! - sziszegte a bárgrófnő, utálattal köpve gyémánt köpöcsészéjébe, amit egyik kezében tartott.

Tehát így! Újabb bonyodalom. Anélkül hogy szerelmét bővebben megindokolná, a hercegnő undok kis dögnek nevezte a Bourbon-sarjadékot!

- Úgy látom, hercegnő, ön érdekelve van.

- Érdekelve! - sziszegte a grófnő. - Ez nem kifejezés! Hiszen én szoptattam a nyavalyást!

- Kicsodát? - hüledezett a Nagy Detektív, igyekeztén uralkodni arcvonásain.

- Őt, azt a dögöt - sziszegte az örhercegné -, tízezer fontot tettem rá, jól néznék ki, ha nem érkeznek meg idejében Párizsba. Figyeljen ide. Ha a herceget lefűlelik, vagy lenyírják a farkát, vagy a hasa alatt eltűntetik a foltot, akkor inkább dögölgjön meg!

A Nagy Detektívnek a falhoz kellett támaszkodnia, hogy el ne vágódjék. Így vagyunk tehát! A szép nő hidegvérrel küldené halálba a herceget, ő, aki szintén királyi sarj, hisz egész vagyonát egy royalista összeesküvésnek köszönheti - s akinek csalhatatlan politikai ösztöne mégis megsúgta, hogy az öröklött születési jegyek eltűntetése a herceg testéről kockáztatja számára a francia nép rokonszenvét!

A hercegnő felcsatolta a diadémot.

Eltávozott.

A titkár lépett be.

- Három sürgönyöm van Párizsból! - kezdte -, mondhatom, rendkívüli tartalommal.

Először az egyiket nyújtotta át.

Így hangzott:

„Princnek hosszú, szőrös a pofája, füle lekonyult, teste hosszú, hátsó lábai rövidek.”

A Nagy Detektív meghökkent.

Elolvasta a következő sürgönyt:

„Princ könnyen felismerhető sajátságos vonításáról.”

S végre a harmadikat:

„Princ háta közepén fehér szőrpamacs látható.”

A két ember egymásra nézett. A rejtély csakugyan tébolyító volt - szinte megoldhatatlannak látszott.

A Nagy Detektív tért először magához.

- Kérem az ötödik számú báli belépőmet - mondta ridegen. - Ezeket a nyomokat követni kell.

- Egy pillanat alatt szételemezte s megint összeragasztotta az eshetőségek szálait.

- Nyilván fiatal emberről van szó - dörögte maga elé -, elzüllött, tönkrement emberről, s ezek a jelek elégségesek ahhoz, hogy megleljem őt.

Felállt.

Hosszú, fekete köpenybe burkolózott, amihez ősz pofaszakáll és vörös szemüveg járt.

Ebben a tökéletes álruhában elhagyta az irodát.

Megkezdte a nyomozás nagy művét.

Négy nap alatt felkutatta London minden zugát.

Megjelent minden estélyen, bement minden kávéházba. Mindenütt egy stampedli rumot rendelt. Néhol matrónának mutatta magát, néhol katonának. Ha kellett, lelkesztraktusban hatolt be exkluzívabb helyekre, ebben a minőségében se szenteltek annyi figyelmet rá, hogy felismerjék.

A nyomozásnak nem volt eredménye.

Bárkit tartóztatott le azzal a gyanúval terhelten, hogy ő a princ, szabadon kellett bocsátani.

Volt olyan, akinek szőrös volt a pofája, de annak meg nem volt fehér csík a hátán.

Másnak volt fehér csík a hátán, de az meg nem akart ugatni.

Egyik se volt hát az ifjú Bourbon.

A Nagy Detektív folytatta a nyomozást.

Nem talált semmi figyelemre méltót.

Éccaka, titokban, meglátogatta a miniszterelnök házát. Átkutatta padlástól pincéig. Megnézte az ablakok fesztávolságát, az ajtók vastagságát. Megvizsgálta a vízcsapok tömítését. Átkopogtatta a bútorokat. Nem talált semmit.

Ugyanígy hatolt be észrevétlen a hercegprímás palotájába. Ministránsgyereknek öltözve részt vett a misén. Nem talált semmit.

Végre Dashleigh hercegnő kastélyára került a sor. Szobalánynak öltözve állott a hercegnő szolgálatába.

Ekkor történt, hogy nyomot fedezett fel, ami alkalmasnak látszott a rejtély megoldására.

A hercegnő hálósobájának falán széles, bekeretezett rézkarc lógott.

Alatta nyomtatásban a címe:

WÜRTTEMBERG - PRINC

A kép egy dakszlit ábrázolt.

Hosszú test, fityegő fülek, hosszú farok, rövid hátsó lábak - mindez nyilvánvalóan rávallott.

Mint egy villámcsapás - alig két perc kellett hozzá -, a Nagy detektív agyában világosság gyúlt. Megfejtette a titkot!

Princ tehát nem ember, *hanem kutya!!!*

Szobaleány-jelmeze fölé gyorsan kéményseprő-egyenruhát borítva, kisietett a házból. Autóba pattant, s néhány perc alatt otthon volt.

- Megvan! - súgta a titkárnak. - Megoldottam a rejtélyt!... Összeegyeztettem a szálakat!... A tiszta analízis megsegített!... Figyeljen csak. Hátsó lábak; fehér szőrfolt a háton; szőrös pofa; na?!... Nem emlékezteti magát valamire ez a személyleírás?

- Semmire - rázta fejét a Nagy Titkár -, az eset reménytelennek látszik.

A Nagy Detektív elnézően mosolygott.

- Pedig a dolog roppant egyszerű, kedves öregem. Württemberg Princ nem ember, hanem kutya, még hozzá dakszli, kutyaverseny-pályázó. Dashleigh hercegnő nevelte fel, az értéke huszonötezer font, és kilátásba van, hogy a tízezer fontos díjat is megnyerje a párizsi kutyakiállításon. Nos? Gondolhatja, hogy...

A Nagy Detektív szavait éles asszonyi sikoltás metszette félbe.

- Jézus Mária!

A hercegnő rontott a szobába.

Arca vad rémületet árult el.

Diadémja rendetlenül csüngött hajába.

Haja arcába.

Gyöngysorai csörögtek.

Kezeit tördelte, és nyöszörgött.

- Levágták a farkát! - lihegte. - Lenyírták a hátát!... Mit tegyek most?... Tönkre vagyok téve!...

- Asszonyom - mondta a Nagy Detektív hidegen, mint egy ércszobor. - Szedje össze magát. Talán meg tudom menteni.

- Ön?!...

- Én!...

- Hogyan?

- Hallgasson meg. Princet be kell mutatni a párizsi kutyakiállításon.

A hercegnő bólintott.

- A vagyonát tette fel rá, igaz?

A hercegnő kettőt bólintott.

- A kutyát ellopták, Londonba vitték, levágták a farkát, lenyúzták a hátát.

Elbámulva ezen az éleslátáson, a hercegnő hármat bólintott, négyet bólintott, ötöt bólintott, aztán már abba se hagyta, úgy belejött.

- És most tönkrement, nemde?

- Tönkre - lihegte két bólogatás közt a hercegnő, és a szőnyegre roskadt, miközben a gyöngyök szerte gurultak.

- Asszonyom - mondta a Nagy Detektív -, nincs minden veszve.

Kiegyenesedett, teljes magasságában. Vonásain kérlelhetetlen hajthatatlanság lenyomata tükröződött.

Anglia becsülete, Anglia legszebb asszonyának vagyona forgott kockán!

- Én megteszem! - suttogta maga elé.

- Álljon fel, asszonyom - folytatta aztán szelíden. - Ne féljen, ne tartson semmitől immár!...
Én elvállalom a kutya szerepét!

Ezen az éjszakán a Nagy Detektív titkárjával együtt hajóra szállt a csatorna calais-i kikötőjében. Négykézláb ment fel a fedélzetre, hátán szürke kabáttal. Titkára rövid póráz végét tartotta a kezében, melynek örve a Nagy Detektív nyakába volt erősítve.

Élénken csaholva ugatta a hullámokat, s néha megnyalta a hű titkár kezét.

- Milyen szép kutya! - mondták az utasok.

Egész testét szőr borította, amit gondosan összeválogatva ragasztott fel a jól szabott kutya-bőrre. Hátán a fehér csík tökéletes volt. Automatikusan mozgatható kutya farka hüen követte minden gondolatát. Mély, fekete szemei okosan, hűségesen néztek fel a szemlélő arcára.

Másnap kiállították őt a nagy kutyakiállítás dakszli osztályán.

Az első nap minden rokonszenv mellette tüntetett.

- *Quel beau chien!* - kiáltották a franciák.

- *Was für ein Hund!* - kiáltották a németek.

A Nagy Detektív megnyerte az első díjat!

A hercegnő vagyona megmentve!

Sajnos, a Nagy Detektív elfelejtette befizetni a kutyaadót, minek következtében másnap elfogta a sintér, és agyonlőtte. Ezt csak mellékesen jegyezzük fel, mint olyan részletet, ami nem tartozik szorosan történetünk keretébe.

Q, a pszichofizikai pfenomén a kipszámíthatatlan hiperpszikológia pszenzációs pszamárságairól

(„Q”. *A Psychic Pstory of the Psupernatural*)

Még csak remélni sincs módomban, hogy olvasóim közül bárki is elhiszi ezt a történetet, aminek szemtanúja voltam, sőt pszemtanúja. Ha visszanézek rá, magam is alig tudom már elhinni. De a történet oly rendkívüli, s oly megdöbbentő fényt vet egy természetfölötti életformával való közlekedésünk lehetőségére, hogy úgy érzem, nincs jogom elhallgatni a nyilvánosság előtt.

Annerly barátomat látogattam volt meg lakásán. Szombaton volt, október 31-én. Azért emlékszem oly jól erre a napra, mert elseje volt, és tíz schillinget kaptam. Az összegre is pontosan emlékszem, véletlenül zsebre tettem éppen, még a zsebre is emlékszem, amelybe betettem, s arra is, hogy a többi zsebemben nem volt pénz. Ezt határozottan tudom, nem fér hozzá kétség.

Darabig szótlanul szivarozva ültünk egymással szemben.

Ekkor hirtelen felém fordult.

- Hisz ön természetfölötti erőiben?

Összerázkódtam, mintha fejbe vágta volna.

Abban a pillanatban ugyanis, amikor Annerly felém fordult, éppen valami egészen másra gondoltam. Lehet, hogy tévedek, de a tényben, hogy éppen abban a pillanatban fordult hozzám ezzel a kérdéssel, amikor valami egészen másra gondoltam, meglepő egyidejűség érzete döbbsentett meg.

Egy pillanatig nem is tudtam felelni.

- Arra gondolok - folytatta Annerly -, vajon hisz-e az elhaltak fantoplazmájában?

- Fantoplazma? - ismételtem.

- Igen, fantoplazma, ha úgy tetszik, vagy ektoasztrál, ha úgy tetszik, vagy ideoplasztikus transzmanifesztáció, vagy mondjuk ki egészen kereken, pszichofanto-plasztikus fenomén.

Ránéztem Annerlyre, és az a borzongató sejtelem alakult ki bennem, hogy odafigyelek arra, amit mond. Éreztem rajta, hogy az utóbbi két vagy három hónap tapasztalatai és eseményei, mióta ismerem őt, gyökerében változtatták meg egész lényét.

Csodálkoztam, hogy még soha nem jutott eszembe megkérdezni magamtól, hogy lehet az, hogy az alig ötvenéves embernek haja máris őszbe csavarodott. Valami szörnyű titok lappang ennek az embernek az életében.

Nem folytathattam a gondolatmenetet, mert Annerly újból megszólalt:

- Ma éjszaka láttam Q-t - mondta.

- Szent Isten! - kiáltottam. Sejtelmem sem volt róla, ki lehet az a Q, de kimondhatatlan rémület lepott meg arra gondolva, hogy Annerly látta őt. Az én nyugodt, szabályos életemben nem történhetett volna meg ilyesmi.

- Igen - folytatta Annerly -, láttam Q-t, s olyan világosan, mintha előttem állt volna, de talán jobban meg fog érteni, ha elmondom Q-val való régi viszonyomat, ebből módja lesz megítélni a jelenlegi helyzetet is.

Annerly a kandallóhoz húzta a székét, pipára gyújtott, s így folytatta:

- Abban az időben Q Anglia délkeleti részén lakott, nem messze egy kis várostól, amelyet X-nek fogok nevezni. Jegyben járt egy szép és előkelő leánnyal, akit rövidség kedvéért M betűvel jelölök meg.

Alig fogott bele Annerly a történetbe, máris azon vettem észre magam, hogy megfeszített figyelemmel követem szavait. Tisztában voltam vele, hogy nem közönséges események azok, amiket hallani fogok. Mindjárt gyanítottam, hogy Q és M betű nem valódi nevei az ő boldogtalan ismerőseinek, hanem tulajdonképpen csak az ábécé két betűje oly célból kiválogatva, hogy elleplezzen két valódi nevet. Magamban még ezen az ügyes trükkön álmélkodtam, midőn Annerly máris folytatta elbeszélését:

- Amikor Q és É (én) megismerkedtünk, abban az időben volt neki egy kedvenc kutyája, akit, ha mindenáron meg kell neveznem, nevezzük Z-nek. Ez a kutya mindenüvé követte őt, amikor X-ből kísétált vagy oda visszatért. Rendesen előbb szokott visszatérni, mielőtt kísétált.

- Csodálatos - ismételtém gépiesen.

Csupa fül voltam.

- Nos - folytatta Annerly -, Q és M kisasszony, mint említettem, esküvő előtt állottak. Már minden el volt rendezve, és pontosan hat hónappal és négy nappal a kijelölt esküvő előtt (azért emlékszem ilyen pontosan, mert az időpontnak ez a különös összeesése már akkor meglepett) egy este Q meglátogatott engem lakásomon. Nagyon levertnek és szomorúnak látszott. Kérdésemre kitérően annyit felelt, hogy közeledő halálát érzi. Sajátságos jelet kapott az előző este. Miss M-mel ültek együtt, a fiatal hölgy lakásának verandáján. És akkor egész határozottan felismerni vélte kutyájának, R-nek körvonalait, a rosszul világított útra vetítve.

- Pardon, egy pillanatra - szakítottam félbe -, mintha az előbb Z-nek nevezte volna a kutyát.

Annerly összehúzta szemöldökét, mint aki csaknem elárulta magát.

- Úgy van - mondta aztán -, Z vagy pontosabban ZR, miután Q-nak szokása, hogy néha R-nek, néha pedig Z-nek szólította. Nos tehát, a vetület vagy ektoplazma elhaladt előttük, olyan élesen, hogy Miss M esküdni mert volna, miszerint magát a kutyát vélte látni. A házzal szemben kicsit ferdén a phantasma egy pillanatra megállt, és farkát csóválta. Majd tovább futott, s hirtelen eltűnt egy kőház sarokszöglete mögött, mintha csak a téglák takarták volna el. A dolgot az tette megfoghatatlanul rejtélyessé, hogy M kisasszony édesanyja, aki egyik szemére vak, a másik szemével látta a kutyát.

Annerly egy pillanatra tűnődve elhallgatott. Nem mertem közbeszólni.

- Ezt a különös esetet Q közelgő halálának figyelmeztetéseként vette. Természetesen mindent elkövettem, hogy megnyugtassam őt, de hiába. Hirtelen felállt, megrázta a kezemet, s magamra hagyott, mint aki meg van győződve róla, hogy nem éri meg a reggelt.

- Szörnyű - leheltem suttogva -, és még azon az éjjelen meghalt?

- Nem halt meg - nézett rám Annerly jelentősen. - Hiszen éppen ez a megfoghatatlan.

- Beszéljen - nógattam.

- Másnap reggel felkelt, mint rendesen, gondosan felöltözött, egyetlen ruhadarabjáról sem feledkezve meg, s a megszokott órában megjelent hivatalában. Később elmondta nekem, hogy azért emlékezett erre a körülményre ilyen élesen, mert a legközelebbi utat választotta hivatalba menet, amin addig is járni szokott, ahelyett, hogy az ellenkező irányba indult volna el.

- Pardon egy percre - vettem közbe -, történt valami rendkívüli ezen a napon?

- Vártam ezt a kérdést - bólintott Annerly -, de amennyire én tudom, semmi figyelemre méltó nem történt. Úgy, mint rendesen, hazajött a hivatalból, megebédelt, látszólag úgy, mint máskor, este pedig vacsora után azonnal lefeküdt, azzal, hogy némi álmoságot érez, de semmi egyebet. Mostohaanyja, akivel együtt élt, később elmondta nekem, hogy egész éjszaka hallotta lélegzetvételét a szomszéd szobából.

- És azon az éjszakán meghalt? - kérdeztem én visszafojtott lélegzettel.

- Nem - válaszolt Annerly tűnődve -, nem halt meg. Másnap reggel felkelt, mint rendesen, azzal a különbséggel, hogy az álmoság érzése látszólag megszűnt, s hogy lélegzetvétele attól a perctől fogva, hogy elment hazulról, már nem volt hallható a szomszéd szobából.

Annerly ismét elhallgatott. Nem mertem zavarni kérdésekkel, attól tartva, hogy gondolatmenetében megzavarom. Ebben az időben különben sem voltunk még olyan bizalmas viszonyban, hogy ilyesmit megengedhettem volna magamnak.

- Nos tehát - folytatta Annerly -, Q e naptól fogva rendszeresen tovább járt hivatalába. Amennyire az adatokból megállapíthatom, semmi nem történt sem a viselkedésében, sem a környezetében, ami arra engedett volna következtetni, hogy valami különös végzettség lebeg a feje fölött. M kisasszonyt is rendszeresen látogatta, és házasságuk órája úgyszólván napról napra közeledett.

- Napról napra - ismételtém álmélkodva.

- Igen, napról napra. Ebben az időben csak ritkán láttam őt. De két héttel az esküvő előtt egy napon találkoztam vele az utcán. Egy pillanatra úgy tett, mintha meg akarna állni, mosolygott, megemelte kalapját, és tovább sietett.

- Pardon, egy pillanatra - vettem közbe -, megenged egy kérdést, ami talán jelentéktelennek látszik, de a sorrend nagyon érdekel. Hogy volt ez a dolog: előbb emelte meg a kalapját, és aztán mosolygott, vagy pedig már előbb mosolygott, és aztán emelte meg a kalapját, tehát úgyszólván a kalapjába mosolygott?

- A kérdés nagyon helyénvaló - mondta Annerly -, és módomban van tökéletes pontossággal megállapítani, hogy előbb mosolygott, mosolyogva megállt, megemelte a kalapját, azután megint visszatette a fejére, de akkor már nem állt... Akárhogy is történt, a dolog lényege az, hogy az erre előkészített napon Q-nak és M kisasszonynak az esküvője időszzerűvé vált.

- Lehetetlen - kiáltottam -, no és ha jól sejtem, közös esküvőről volt szó?

- Igen - mondta Annerly -, mindketten ugyanabban az időben esküdtek meg egymással. Az esküvő után Q és Q-né önagysága...

- Q és Q-né önagysága... - ismételtém elhűlve.

- Úgy van... Q és Q-né önagysága - mert M kisasszony felvette Q nevét - elhagyták Angliát, és Ausztráliába mentek, ahová Q-t hivatalból beosztották.

- Pardon, egy pillanatra - vettem közbe -, egész tisztán szeretnék látni. Előzően is szándékuk volt Ausztráliában megtelepedni?

- Igen, és ezt abban az időben mindenki természetesnek találta. Én magam láttam őket a gőzösön, még kezet is szorítottam Q-val, és határozottan emlékszem rá, hogy kézszorítás közben egészen közel álltam hozzá, legfeljebb negyedméternyire.

- Helyes - mondtam -, és azóta hallott róluk valamit?

- Nos tehát - válaszolta Annerly -, éppen ez az. A dologban végig megmaradt az a sajátos titokzatosság, ami az egész történetet elejétől fogva jellemzi. Ma négy éve annak, hogy Q és neje Ausztráliába utaztak. Eleinte rendszeresen hallottam róluk, és havonta két levelet váltottunk. A helyzet váratlanul megváltozott. Már csak egy levelet kaptam havonta, majd félévenként kettőt, majd évenként csak egyet. Egészen tegnapig semmit sem hallottam Q-ról és nejéről, másfél év óta.

Idegeim végső megfeszítésével, lélegzet-visszafojtva figyeltem.

- Tegnap este - mondotta Annerly, nyugodtan és határozottan - Q vagy inkább egy manifesztációja megjelent ebben a szobában. Valami különös, mondhatnám fájdalmas szomorúság lebegett egész lényén. Néhány taglejtést tett, amiket nem értettem, majd lassú mozdulattal nadrágzsebébe nyúlt, és azoknak a bélését kifordította. Én, megdermedve a varázslattól, hangot sem tudtam adni, s minden erőmmel igyekeztem megérteni szándékát. Hirtelen az asztárltest az asztal felé fordul, ceruzát emel fel, s a következő szavakat írja egy szelet papírra: „Szúrj le két lepedőt, örült sürgős, estére kell.”

Annerly elhallgatott. Mindketten gondolatokba merülve ültünk néhány percig.

- És hogy magyarázza ön Q ideoplazmájának szavait?

- Azt hiszem - folytatta vontatottan -, megfejtettem a magyarázatot. Q, aki nyilván meghalt, vizuálni, illetve materializálni akarta azt a tényt, hogy a deatomizált ideoplazma sóherizáló-dott materialice, és hogy a két lepedő, ami alatt két tízdollárost szokott érteni életében, sürgősen szükséges az ektoplazmatizálódás kiegészítésére.

- No és - kérdeztem én megdöbbenve azon az ösztönös megérzésen, amivel Annerly a pszichikus világ rejtelseibe belelátott -, hogy fogja ezt a dolgot megvalósítani?

Szemem közé nézett.

- Az a tervem - mondta -, hogy egy vakmerő kísérletet tegyek, ami ha sikerül, eddig még ki nem próbált összeköttetést teremthet köztünk és a szellemek világa között. Két tízdollárost ideteszek az asztal szélére, és itt hagyom reggelig. Ha reggelre eltűnik, tudni fogom, hogy Q-nak sikerült deasztralizálni magát, és magához vette az összeget. Éppen kérdezni is akartam az imént, nincs magánál véletlenül tíz dollár? Nálam, sajnos, véletlenül csak aprópénz van.

A megfoghatatlan jelenségek ilyen váratlan összeesése szerencsés alkalomnak látszott újabb láncszemet adni a körülmények összejátszásához. Röviden szólva: éppen nálam volt egyheti fizetésem.

- Szerencsémre módom van segítségére lenni a kísérletben.

Átnyújtottam a pénzt.

Annerly láthatóan örült ennek a szerencsés fordulatnak. Csakhamar megcsináltuk a kísérlet előkészületeit.

A szoba közepére húztuk az asztalt oly módon, hogy az nem érintkezhetett a többi bútorral. A székeket gondosan a falak körül helyeztük el, úgy, hogy kettő ne kerüljön ugyanarra a helyre, hanem legfeljebb egymás mellett álljanak, míg a képek és tapéták teljesen ugyanabban a helyzetben maradtak. A tapétákra különösen vigyáztunk, sehol nem szedtük le őket a falról,

valamint az ablaküveget se szedtük ki. Mikor már minden megvolt, a két bankjegyet az asztal szélére fektettük, ügyelve, hogy azoknak egyik fele lelógjon az asztal széléről, ilyenformán a két papírlapot úgyszólván csak a másik fele tartotta az asztalhoz. Jó éjt kívántam Annerlynek, és hazamentem, lázban borzongva az izgalomtól.

Az olvasó elképzelheti lelkiállapotomat, amivel a kísérlet eredményét vártam. Ezen az éjszakán alig tudtam lehunyni a szemem, bár legjobb tudomásom szerint az előkészületeket gondosan ejtettük meg, mégsem voltam bizonyos, hogy sikerülni fog, hiszen nem tudhattam, hogy pillanatnyi lelkiállapotom alkalmas-e az asztrál-összeköttetés kivitelére.

Ez irányú aggodalmam fölöslegesnek bizonyult. Az események csakhamar megmutatták, hogy jó médium vagyok, vagy hogy érthetőbben fejezzem ki magam, a transzcendentális metapszichózis, mely effajta lelki kísérleteknél elsőrangú szerepet játszik, megfelelt a várakozásnak.

Reggel Annerly izgalomtól feldúlt arccal rontott be szobámba.

- Óriási, óriási! - kiáltott hangosan. - Teljes siker! A pénz eltűnt! Közvetlen dohányoplasztikai összeköttetésben vagyunk Q-val.

Nem kell ecsetelni a túlvilági boldogság borzongását, ami átfutott rajtam. Egész nap és a következő napokon valami különös emelkedettséggel töltött el, hogy összeköttetésben vagyok Q-val.

Csak az alkalmat vártam, hogy ezt az összeköttetést megerősítsük.

A következő este meghozta ezt is. A késői órákban Annerly telefonon hívott fel.

- Azonnal jöjjön át a lakásomra - mondta izgatottan, - Q fantogramja hajlandó közlekedni velünk.

Lélekszakadva siettem át, alig lihegtem, mikor a szobába értem.

- Q megint itt volt - mondta Annerly -, nagyon szomorúnak látszik. A vetülete itt állt a szobában, és betűket írt az előre elkészített papírszeletre, de a kuszált szavakból csak a „lepedő” szót tudtam kihámozni.

- Nem gondolja - mondtam én -, hogy Q-nak okai vannak rá újabb két bankjegyet kérni tőlünk?

- Óriási! - kiáltott lelkesen Annerly. - Azt hiszem, ráhibázott! Mindenesetre megpróbálhatjuk, legfeljebb nem sikerül.

Ezen az éjszakán ismét két tízdollárosomat helyeztük el az asztalon, a bútorokat ugyanazon féltő gonddal helyezve el, mint az első alkalomkor.

Ezúttal annyira nyugtalanított lelki készségem alkalmasságának kérdése, hogy minden erőmet össze kellett szedni, nehogy megzavarjam a készülő asztráltünemény lefolyását. Az eredmény azt mutatta, hogy ismét jó médium voltam. Kísérletünk ragyogóan sikerült. A két bankjegy reggelre eltűnt.

Ezután két hónapig folytattuk ez irányú kísérleteinket, néha Annerly hagyott kint pénzt, ahogy nekem elmesélte, nem is jelentéktelen összegeket, és a fantazma pontosan elvitte az éjszaka folyamán. Annerly, a tudományos becsületesség rajongója gyanánt, természetesen csak olyankor hajtotta végre egyedül ezeket a kísérleteket, mikor teljességgel lehetetlenség volt engem felhajtania, hogy ellenőrizzem.

Máskor telefonüzenete egészen röviden hangzott: „Q itt van”, ennyi volt csak - vagy egy sürgöny: „Q-nak pénz kell, hozza át, amennyi van magánál, egy krajcárral sem többet.”

A magam részéről nagyon szerettem volna kísérleteinek eredményét nyilvánosságra hozni, vagy legalább a Society of Psychical Researchöt értesíteni, abban a büszke tudatban, hogy talán hogy talán soha nem sikerült még a tudomány s a pszichoasztikus, vagy egyszerűbben, pszeudoeterikus ezotéria kontaktusát ily mértékben megközelíteni. Legalábbis úgy látszik, mi voltunk az elsők, akiknek sikerült közvetlenül, sőt mondhatnám megfontolás nélkül, pénzt utalni át a negyedik dimenzióba. Másoknak közvetítő médiumra volt szükségük, vagy legalábbis elő kellett fizetni valamilyen spiritisza folyóíratra, hogy ugyanezt az eredményt elérjék. Szerettem volna ennek a módszernek nyilvánosságra hozatalával használatára válni a nagyközönségnek, hogy példámon okuljanak.

Annerlyt azonban, mint valódi kutatót, nem érdekelte a nyilvánosság. Engem is lebeszélte tervemről, azzal a megokolással, hogy Q-val való összeköttetésünket megzavarhatná.

Mintegy három hónappal első ezoterpszicho-asztrálpump kísérleteink után történt, hogy ezek a kísérletek elérték legmagasabb pontjukat - oly rejtelmes formában, hogy még ma is hideg verejték lepi el homlokom, ha eszembe jut.

Egy délután Annerly személyesen keresett fel. Idegesnek látszott. - E pillanatban kaptam közlést Q-tól - válaszolt kérdő tekintetemre -, amelyet képtelen vagyok felfogni. Amennyire meg tudom ítélni a dolgot, Q több más asztrálesttel lépett összeköttetésbe, s őket is rá akarja venni, hogy munkánkban részt vegyenek. Olyan társaságfélét akar összehívni, amelyben többen vesznek részt, vagy mondjuk részvényt, hogy ezek aztán teljes összhangban működjenek velünk a két dimenzió közti szorosabb kötelék létrehozásában. Amennyire szavaiból ki tudom venni, ő úgy gondolja, hogy a dolog pénzügyi részét mi vállalnánk, ők ezzel szemben inkább a szellemi vezetést látnák el.

Elképzelheti az olvasó, mennyire felizgatott a dolgok ilyenén alakulása.

- Q úgy gondolja a dolgot, hogy tegyük pénzzé minden vagyonunkat, közvetítsük át az összeget, esetleg lombardírozva, mire ő rögtön összehívna az asztrálfantazmák testületi közgyűlését. Azt hiszem - tette hozzá elgondolkodva -, ez esetben az asztrálfantazma meghatározás helyett használhatnánk az asztrálfantoid kifejezést.

A három hónapi együttműködés annyira kiélesítette hetedik érzékemet, hogy Annerly szavait rögtön megérttem.

Elhatároztuk, hogy még azon az éjszakán megkezdjük az újabb kísérletet.

Vagyonom, sajnos, nem sok volt ebben az időben. Szerencsére atyám letétjéből volt még ötszáz dollárom a bankban, amit néhány óra alatt realizálni lehetett. Csak attól féltem, hogy kevés lesz a fantoidok összehozására.

A pénzt bankjegyekben és aranyban vittem el Annerlyhez, ahol az egészet letettük az asztal szélére. Szerencsére Annerlynél nagyobb összeg volt, amit azonban csak akkor volt hajlandó az enyém mellé helyezni, miután én hátat fordítva eltávolodtam onnan, nehogy lóvéplasztikai perszonifikációnk, ahogy ő mondta, dematerizálja az ektofenoménokat.

Előkészületeinket ezúttal kivételes gonddal ejtettük meg. Annerly szokatlanul vidám volt, én, bevallom, kissé ideges voltam, nagyon féltem a balsikertől. Annerly utasítására levettem a cipőmet, és harisnyában mentem ki az előszobába, míg ő a szenesküblit fejfelé fordította, és a papírkosárra egy vizes törülközőt borított, oly módon, hogy csak a vége ért le a földre.

Ezután kísérteties hangon kiszólt nekem, hogy csak menjek haza. Szerettem volna a kezét megszorítani, vagy legalább a cipőmet felhúzni, de már nem lehetett, mert úgy látszik, a manifesztáció kezdetét vette.

Másnap reggel, kissé meghűlve a mezítláb való járástól, izgatottan váraкоztam ágyamban. Kilencet ütött, aztán tízet ütött, aztán tizenegyet, de nem történt semmi. Ekkor, tele aggodalommal, lakására siettem.

Ki írhatná le meglepetésemet, midőn arról kellett értesülnöm, hogy Annerly nyomtalanul eltűnt. Eltűnt, mintha a föld nyelte volna el. Talán valami végzetes hibát követtünk el az előkészületekben, nem voltunk elég óvatosak - ki tudná megmondani. Tény az, hogy Annerlyről a szálloda portása is csak annyit tudott, hogy a számláját nem fizette ki, és nem tudja, melyik városból való. Elnyelte a negyedik dimenzió a pénzzel együtt, melynek dematerializálódásán annyit fáradozott.

Eltűnésének tényére megdönthetetlen bizonyítékaim vannak. A szálloda portása szerint négy hónappal tartozott, s még ideje sem volt, hogy ezt elrendezze, amit csak egy hirtelen, úgyszólván pillanatok alatt beállott devizualizálódás tehet érthetővé.

Hosszú ideig az attól való félelmem akadályozott meg a dolog nyilvánosságra hozatalában, hogy halálának közvetve talán én is oka voltam.

Egészen mostanáig nem is mertem megkockáztatni, hogy a dologról beszéljek. Most, hogy jegyzeteimet megtaláltam, e jegyzetek hitelessége ad bátorságot, hogy Annerlyről, az okkult tudományok vértanújáról megemlékezzem, és szembeállítsam őt a gyáva előítélet kishitűivel, mint az ő rajongó vallásának eleven igazolását.

Egyébként pedig, mit mondjak még, a cipőm sem került meg, soha többé.

.oOo.